

PARLAMENDIINFO KESKUS

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU
NATIONAL LIBRARY OF ESTONIA

SUMMARIA SOCIALIA

Välisajakirjades ilmunud sotsioloogia-, majandus- ja poliitikaalaste kirjutiste tutvustusi

2013 : 5

<http://www.nlib.ee/summaria-socialia/>

E-post: Mai.Voormann@nlib.ee

SISUKORD

EUROOPA LIIT.....	2
MAAILMAPOLIITIKA.....	3
VENEMAA.....	3
POLIITILISED PROTSESSID.....	3
MAJANDUSPOLIITIKA.....	4
KESKKONNAPOLIITIKA.....	7
ENERGIAMAJANDUS.....	8
TEHNOLOOGIA.....	8
KODANIKUÜHISKOND.....	8
HARIDUSPOLIITIKA.....	8
KEELEPOLIITIKA.....	9
SOTSIAALPOLIITIKA.....	9
SOTSIAALNE EBAVÕRDSUS.....	11
SOO-UURINGUD.....	12

VALIK ARTIKLEID VÄLISAJAKIRJANDUSEST

EUROOPA LIIT

Dursun-Ozkanca, Oya. French public opinion on the European Union's Eastern enlargement and public-elite relations // French Politics. Vol. 11 (2013), no. 3, pp. 241-258.

Artiklis käsitletakse prantsuse avalikku arvamust ELi laienemisest 2004. aastal ja teguritest, mis avalikkust mõjutasid, eelkõige eliidi ja massi suhteid. Arutletakse ka selle üle, mida toob üldiselt kaasa demokraatlike debattide puudumine.

Märksõnad: Prantsusmaa, Euroopa Liit, avalik arvamus, laienemine, demokraatia.

Fabbrini, Sergio. Intergovernmentalism and its limits: assessing the European Union's answer to the euro crisis // Comparative Political Studies. Vol. 46 (2013), no. 9, pp. 1003-1029.

Artikkel käsitleb Lissaboni lepingus fikseeritud valitsustevahelise poliitika järgimist eurokriisis ja tegureid, mis sätestatu elluviimist raskendasid.

Märksõnad: Euroopa Liit, finantskriisid, euro, liikmesriigid, valitsused, majanduskoostöö, kriisijuhtimine.

Finke, Daniel; Dannwolf, Tanja. Domestic scrutiny of European Union politics: between whistle blowing and opposition control // European Journal of Political Research. Vol. 52 (2013), no. 6, pp. 715-746.

Artikkel käsitleb liikmesriikide järelevalvet Euroopa Liidu poliitika üle, küsides, miks ühed seadusandlikud ettepanekud kutsuvad esile parlamendikomisjonide põhjaliku kontrolli, teised läbivad komisjoni lihtsalt. Peale koalitsiooni järelevalve ELi asjade üle pööratakse tähelepanu opositsiooni kontrollivale tegevusele.

Märksõnad: Euroopa Liit, järelevalve, liikmesriigid, õigusloome, koalitsioon, opositsioon.

Hopia, Henna. Decline of the media? Decline of democracy? // European View. Vol. 12 (2013), no. 1, pp. 41-49.

Artiklis käsitletakse meedia kahte külge: (1) meedia roll demokraatia tagamisel; (2) ajakirjanike vähenev huvi ELi poliitika vastu, mis loob olukorra, kus meedia suhtumine ühenduse tegemistesse on pigem negatiivne kui positiivne.

Märksõnad: meedia, Euroopa Liit, demokraatia, ajakirjanikud, huvi.

Säre, Margit. Non-state actors and local interest groups in the Estonian-Russian border region, transboundary Lake Peipsi area // Eurasia Border Review. Vol. 4 (2013), no. 1, pp. 95-106.

Artiklis käsitletakse piiriülest koostööd Peipsi järve piirkonnas ning Euroopa Liidu poliitika ja toetusprogrammide mõju piirialade kohalikule arengule.

Märksõnad: piiriülene koostöö, piirialad, Euroopa Komisjon, raamprogrammid, Peipsimaa, Eesti, Venemaa.

MAAILMAPOLIITIKA

Ganji, Akbar. Who is Ali Khamenei? // Foreign Affairs. Vol. 92 (2013), no. 5, pp. 24-48.

Artiklis on vaatluse all Iraani poliitika ja Iraani kõrgeim juht ajatolla Ali Khamenei.

Märksõnad: Iraan, poliitika, juhid, vaimulikud.

Jacobstein, Neil. Drones: a 360 degree view // World Policy Journal. Vol. 30 (2013), no. 3, pp. 14-19.

Artiklis on vaatluse all mehitamata õhusõidukid droonid ja nende kasutusala sõjalistel, luure- ja ärilistel eesmärkidel.

Märksõnad: droonid, kaugjuhitavad sõidukid, õhusõidukid.

Nyström, Erik. Puhtaan sodan illuusio // Ulkopoliitikka. Vsk. 50 (2013), nro. 3, s. 48-51.

Mehitamata õhusõidukitest on saanud üha soositumad sõjapidamise vahendid ja nad on kättesaadavad kõikidele riikidele. Nende rünnakud võivad aga rikkuda sõjapidamise reegleid. Global Researchi uurimiskeskuse andmetel on 76 riigil mehitamata õhusõidukeid.

Märksõnad: kaugjuhitavad sõidukid, droonid, õhusõidukid, sõjandus.

VENEMAA

Soldatov, Andrei; Borogan, Irina. Russia's surveillance state // World Policy Journal. Vol. 30 (2013), no. 3, pp. 23-30.

Artiklis käsitletakse Venemaa muutumist jälitusriigiks paari viimase aasta jooksul.

Märksõnad: järelevalve, jälitustegevus, Venemaa.

POLIITILISED PROTSESSID

Åström, Joachim; Karlsson, Martin. Blogging in the shadow of parties: exploring ideological differences in online campaigning // Political Communication. Vol. 30 (2013), no. 3, pp. 434-455.

Artikkel analüüsib blogimise kasutamist valimiskampaaniates Rootsis, riigis, mida iseloomustavad tugevad parteid ja esindusdemokraatia parteikesksus. Väidetakse, et blogide kasutamisele avaldavad mõju blogija parteiline kuuluvus ja ideoloogiline positsioon (individualismi ja kollektivismi vahekord).

Märksõnad: ajaveebid, valimisvõitlus, kampaaniad, parteid, individualism, kollektivism, Rootsi.

Berndtson, Erkki. Eurooppalaisuus, maailmanpolitiikka ja yhteiskuntatieteiden murros. Katsaus suomalaisen politiikan tutkimukseen vuonna 2013 // Poliitikka. Vsk. 55 (2013), nro. 3, s. 180-191.

Artiklis antakse ülevaade Soome poliitikauurimuse viimase aja arengusuundadest.

Märksõnad: politoloogia, uuringud, Soome.

Gagatek, Wojciech. Convergence and diversity in political campaigning in Europe // European View. Vol. 12 (2013), no. 1, pp. 3-10.

Artikkel analüüsib poliitiliste kampaaniate trende Euroopa riikides (sh Eesti), tuues välja sarnased ja erijooned, samuti nende protsesside mõju poliitikale üldiselt, eriti demokraatiale.

Märksõnad: poliitika, kampaaniad, valimisvõitlus, Internet, Euroopa, Eesti.

Pautz, Hartwig. The think tanks behind „Cameronism“ // British Journal of Politics & International Relations. Vol. 15 (2013), no. 3, pp. 362-377.

Artiklis käsitletakse mõttekodade rolli Suurbritannia meedias ja poliitikas. Lähemalt vaadeldakse mõttekodade rolli konservatiivse partei moderniseerimises David Cameroni juhtimise ajal aastatel 2005–2010. Mõttekodade endi arvates on nende ideed kujundanud uute poliitikasuundade alust ja nad on mõjutanud juhtivate otsustetegijate mõtlemist.

Märksõnad: mõttekojad, poliitika, meedia, Suurbritannia.

Tsahkna, Anna-Greta. E-voting: lessons from Estonia // European View. Vol. 12 (2013), no. 1, pp. 59-66.

Artiklis käsitletakse e-valimiste kogemusi Eestis, tuuakse välja e-valimiste tulemused ja e-hääletajate koosseis sotsiaal-demograafilistest tunnustest lähtuvalt.

Märksõnad: e-hääletamine, valijakäitumine, valimised, Eesti.

MAJANDUSPOLIITIKA

Alm, James; Embaye, Abel. Using dynamic panel methods to estimate shadow economies around the world, 1984–2006 // Public Finance Review. Vol. 41 (2013), no. 5, pp. 510-543.

Artiklis analüüsitakse varimajanduse suurust 111 riigis (sh Eesti) ajavahemikus 1984–2006, kasutades selleks dünaamilisi paneelandmete mudeleid, grupeerides riike ja tuues välja eri gruppide iseloomulikud jooned.

Märksõnad: varimajandus, uuringud, majandus, riigid, Eesti.

Bargain, Olivier; Dolls, Mathias; Fuest, Clemens; Neumann, Dirk; Peichl, Andreas; Pestel, Nico; Sieglöcher, Sebastian. Fiscal union in Europe? Redistributive and stabilizing effects of a European tax-benefit system and fiscal equalization mechanism // Economic Policy. Vol. 28 (2013), no. 75, pp. 375-422.

Artikkel käsitleb Euroopa fiskaalliiduga seotud probleeme, eelkõige: (1) integreeritud maksu- ja ülekandesüsteem; (2) eelarve tasakaalustamise mehhanismid. Vaatluse all on 11 euroala riiki.

Märksõnad: Euroopa Liit, rahanduspoliitika, majandusintegratsioon, rahaliidud, eelarvepoliitika, maksupoliitika.

Bauhr, Monika; Charron, Nicholas; Nasiritousi, Naghmeh. Does corruption cause aid fatigue? Public opinion and the aid-corruption paradox // International Studies Quarterly. Vol. 57 (2013), no. 3, pp. 568-579.

Artiklis arutletakse, kas korrupsioon abisaajates riikides vähendab toetust välisabile doonorriikides.

***Märksõnad:** rahvusvaheline abi, korruptsioon, doonorriigid, retsipientriigid, Euroopa Liit.*

Bordo, Michael D.; Jonung, Lars; Markiewicz, Agnieszka. A fiscal union for the euro: some lessons from history // CESifo Economic Studies. Vol. 59 (2013), no. 3, pp. 449-488.

Artikkel käsitleb hiljutist finants- ja majanduskriisi ning püüab leida vastust küsimusele, milline ELi eelarvepoliitika leevendamaks majanduskriisi tagajärgi, analüüsi aluseks on viie föderaalriigi (Argentina, Brasiilia, Kanada, Saksamaa ja USA) poliitiline ja rahandusajalugu.

***Märksõnad:** finantskriisid, majanduskriisid, Euroopa Liit, eelarvepoliitika, võrdlevuuringud.*

Danziger, Sheldon. Evaluating the effects of the Great Recession // The Annals of the American Academy of Political and Social Science. Nov. 2013, pp. 6-24.

Artiklis hinnatakse tagajärgi, mida 2007.–2009. aasta finants- ja majanduskriis Ameerika Ühendriikidele tekitas ning analüüsitakse majanduskriisist taastumist.

***Märksõnad:** Ameerika Ühendriigid, majanduskriisid, finantskriisid, majanduspoliitika, tööpuudus.*

Diamond, Larry; Mosbacher, Jack. Petroleum to the people // Foreign Affairs. Vol. 92 (2013), no. 5, pp. 86-98.

Artiklis käsitletakse loodusvarade rikkusest tingitud korruptsiooni. Vaatluse all on naftavarud Aafrika riikides ja kuidas Aafrika naftaturu majanduslik areng viib korruptsioonini.

***Märksõnad:** loodusvarad, naftatööstus, korruptsioon, Aafrika.*

Fouré, Jean; Bénassy-Quéré, Agnès; Fontagné, Lionel. Modelling the world economy at the 2050 horizon // Economics of Transition. Vol. 21 (2013), no. 4, pp. 617-654.

Artiklis kasutatakse kolmefaktorilist (kapital, energia, tööjõud) makroökonomilist mudelit ja prognoositakse 147 riigi majandusarengut 2050. aastaks. Riike käsitletakse nii eraldi (USA, Venemaa, Brasiilia, Hiina jt) kui ka grupiti (EL).

***Märksõnad:** majanduslik areng, riigid, prognoosid, makroökonomika, makroökonomiline analüüs.*

Hiltunen, Anna-Kaisa; Pörsti, Joonas; Muurinen, Heta. Unelma uudest Suomesta // Ulkopoliitikka. Vsk. 50 (2013), nro. 3, s. 18-32.

Artiklitesarjas on vaatluse all Soome võimalused saavutada edu globaalse majandussüsteemi muutustes.

***Märksõnad:** tulevikuootused, majandus, Soome.*

Kosonen, Katri. Veroparatiisit, verosuunnittelu ja veronkierto // Kansantaloudellinen aikakauskirja. Vsk. 109 (2013), nro. 3, s. 383-398.

Artiklis käsitletakse maksuparadiise ning maksude planeerimise ja maksudest kõrvalehoidmise mehhanisme ja mõjusid. Vaadeldakse ka viimase aja poliitilisi algatusi,

mida rahvusvahelisel tasemel on maksudest kõrvalehoidmise vähendamiseks esitatud.
Märksõnad: maksustamine, maksukuriteod, maksuparadiisid.

Martínez-Zarzoso, Inmaculada; Bensassi, Sami. The price of modern maritime piracy // Defence & Peace Economics. Vol. 24 (2013), no. 5, pp. 397-418.

Artiklis käsitletakse merepiraatlusest põhjustatud meretranspordi kulusid.

Märksõnad: meretransport, kulud, piraatlus (röövimine), kaaperdamine, Aasia, Euroopa.

Mäkinen, Juha. Norja hakee energiaa yhä pohjoisempaa // Ulkopoliitikka. Vsk. 50 (2013), nro. 3, s. 44-47.

Artiklis käsitletakse Norra naftatööstust, kes tahab hõlmata uusi naftavälju Norra üha põhjapoolsemas osas. Sellest tulenevatele keskkonnamõjudele aga Norra poliitikas piisavalt tähelepanu ei pöörata.

Märksõnad: naftatööstus, keskkonnamõjud, Norra.

Myrsky, Matti. Hallitusohjelmat ja verotus // Verotus. Vsk. 63 (2013), nro. 4, s. 349-365.

Artiklis käsitletakse Soome valitsuste maksupoliitika põhimõtteid ja maksuseaduste muudatusi.

Märksõnad: maksupoliitika, maksustamine, valitsused, programmid, Soome.

Ollikka, Kimmo. Uusiutuvien energiamuotojen tukeminen // Kansantaloudellinen aikakauskirja. Vsk. 109 (2013), nro. 3, s. 289-310.

Artiklis vaadeldakse, mis põhjustel tasub toetada taastuvenergiat elektri- ja soojatootmisel. Antakse ülevaade taastuvenergia toetusviisidest ja sellest, millist mõju on avaldanud taastuvate energiaallikate toetus ELi eri riikides.

Märksõnad: taastuvad energiaallikad, toetused, riiklikud toetused, Euroopa Liit.

Plosser, Charles I. Fed policy: good intentions, risky consequences // Cato Journal. Vol. 33 (2013), no. 3, pp. 347-357.

Artiklis käsitletakse USA rahanduspoliitikat ning pikemaajalisi riske, mis tulenevad Föderaalreservi majanduskriisile reageerimise poliitikast, samuti esitatakse rahapoliitilised seisukohad, mis võiksid kaasa aidata majanduse taastumisele.

Vt ka teisi samateemalisi artikleid (Warsh, Kevin M. The conduct of monetary policy; Malpass, David. The Fed needs to change course; Meltzer, Allan H. What's wrong with Fed? What would restore independence; Cargill, Thomas F., O'Driscoll, Gerald P. Jr. Federal reserve independence: reality or myth?).

Märksõnad: majanduskriisid, finantskriisid, Ameerika Ühendriigid, rahapoliitika, rahanduspoliitika, majanduspoliitika.

Schwartz, Pedro. Why the euro failed and how it will survive? // Cato Journal. Vol. 33 (2013), no. 3, pp. 521-534.

Artikkel otsib vastust küsimusele, miks euro finantskriisis ebaõnnestus ja missuguseid meetmeid tuleks kasutada euro ellujäämiseks. Keskne seisukoht on, et isegi siis, kui euroala liikmed oleksid kehtestatud reeglitest kinni pidanud, ei oleks euro ikkagi täitnud talle rahapoliitikas pandud rolli.

Vt ka Münchau, Wolfgang. The Euro at a crossroads.

Märksõnad: euro, euroala, finantskriisid, liikmesriigid, Euroopa Liit.

Stark, Jürgen. Lessons from the European crisis // Cato Journal. Vol. 33 (2013), no. 3, pp. 541-562.

Artikkel käsitleb Euroopa finantskriisi õppetunde, pöörates ühelt poolt tähelepanu ELi dokumentides (Maastrichti leping) sätestatule ning teiselt poolt realselt aset leidnud majandusprotsessidele, samuti vajalikele reformidele (struktuuri- ja institutsionaalsed reformid, finantssektorireform, Euroopa Keskpannga poliitika, eelarvereform).

Märksõnad: Euroopa Liit, rahanduspoliitika, majanduspoliitika, majandusreformid.

Taylor, John B. Monetary policy during the past 30 years with lessons for the next 30 years // Cato Journal. Vol. 33 (2013), no. 3, pp. 333-345.

Artiklis analüüsitakse USA viimase 30 aasta majanduspoliitikat sihiga vältida tehtud vigu tulevikupoliitika kujundamisel.

Märksõnad: majanduspoliitika, rahanduspoliitika, Ameerika Ühendriigid.

Volkova, Tatjana; Jakobson, Inga. The creation of successful business models through the extended application of design in business in Latvia and Estonia // Baltic Journal of Management. Vol. 8 (2013), no. 4, pp. 486-505.

Artikli eesmärk on määratleda kompaniide domineeriv strateegia ja ärimudelid ning analüüsida ettevõtte juhtide teadlikkust ja innovatiivsust strateegia ja mudelite ümberkujundamisel tootmissektoris ja loomemajanduses. Aluseks on võetud vastavad uuringud Lätis ja Eestis.

Märksõnad: ettevõtted, juhid, tootmine, loomemajandus, juhtimine, strateegiline juhtimine, Eesti, Läti, innovatsioonid.

KESKKONNAPOLIITIKA

Aatola, Piia; Marjamaa, Elina; Ollikainen, Markku; Ollikka, Kimmo. Euroopan unionin päästöoikeuskauppa ja ilmastopoliitikka // Kansantaloudellinen aikakauskirja. Vsk. 109 (2013), nro. 3, s. 275-288.

Artiklis käsitletakse Euroopa Liidu kliimapolitiikat ja CO₂ kvootide müüki.

Märksõnad: kliimapolitiitika, kvoodid, kaubandus, süsinikdioksiid, heitkogused, rahvusvahelised lepingud, Euroopa Liit.

Kanniainen, Vesa; Lehtonen, Tuula; Mellin, Ilkka. Mehiläiskuolemat: ekologinen katastrofi ja taloudelliset seuraukset? // Kansantaloudellinen aikakauskirja. Vsk. 109 (2013), nro. 3, s. 324-330.

Artiklis käsitletakse mesilaste massilist hukkumist ja kirjeldatakse, millised võivad olla selle tagajärjed inimestele ja keskkonnale. Samuti on vaatluse all, milliseid poliitilisi lahendusi oleks vaja mesilaste huku vältimiseks.

Märksõnad: mesilane, mesindus, taimekaitsevahendid, ökokatastroofid.

Patchell, Jerry; Hayter, Roger. How big business can save the climate // Foreign Affairs. Vol. 92 (2013), no. 5, pp. 17-22.

Artiklis käsitletakse kliimamuutusi ja rahvusvaheliste korporatsioonide rolli osoonikihti hõrendavate ainete kasutamise vähendamisel.

Märksõnad: kliimamuutused, osoonikiht, rahvusvaheline koostöö, suurettevõtted.

ENERGIAMAJANDUS

Schwarz, Peter M.; Cochran, Joseph A. Renaissance or requiem: is nuclear energy cost effective in a post-Fukushima world? // Contemporary Economic Policy. Vol. 31 (2013), no. 4, pp. 691-707.

Artikkel käsitleb tuumaenergia tasuvust Fukushima õnnetuse kontekstis, koondades tähelepanu küsimusele, kas tuleb loobuda tuumaelektrijaamadest ja asendada need fossiilkütustel põhinevate elektrijaamadega.

Märksõnad: energiamajandus, energiapoliitika, tuumaenergia, tuumaelektrijaamad, tuumaenergeetika, Fukushima.

TEHNOLOOGIA

Bhargava, Saurabh; Pathania, Vikram S. Driving under the (cellular) influence // American Economic Journal: Economic Policy. Vol. 5 (2013), no. 3, pp. 92-125.

Artikkel uurib üldlevinud seisukoha paikapidavust, mille kohaselt mobiiltelefoniga rääkimine autoroolis suurendab kokkupõrke ohtu. Arvesse võetakse järgmisi andmeid: (1) mobiiltelefonide omanikud; (2) mobiiltelefonide hinnad; (3) kõnede tõenäosus ja sellest tulenev kokkupõrgete arv.

Märksõnad: mobiiltelefonid, liiklusõnnetused, liiklusohutus.

KODANIKUÜHISKOND

Witesman, Eva M.; Fernandez, Sergio. Government contracts with private organizations: are there differences between nonprofits and for-profits? // Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly. Vol. 42 (2013), no. 4, pp. 689-715.

Artikkel käsitleb erinevusi riigi lepingutes mittetulunduslike ühenduste ja eraettevõtetega, keskendudes järgmistele aspektidele: hind, töökvaliteet, esitatud nõuetele vastavus, tarbija rahulolu.

Märksõnad: mittetulundusühingud, eraettevõtted, lepingud.

HARIDUSPOLIITIKA

Appleyard, Lindsey; Rowlingson, Karen. Children and financial education: challenges for developing financial capability in the classroom // Social Policy & Society. Vol. 12 (2013), no. 4, pp. 507-520.

Artikkel keskendub majandusharidusele, mis aitab valmistada ette finantskirjaoskusega inimesi ajal, mil indiviidi finantsvastutuse tähtsus pidevalt kasvab. Analüüsi alus on

Birminghamis (Suurbritannia) 2010. aastal tehtud uuring, mille käigus selgitati välja algkooliõpilaste arusaamad olulistest finantsküsimustes.

Märksõnad: haridus, majandusharidus, üldhariduskoolid, algkoolid, Suurbritannia.

Boone, Simon; van Houtte, Mieke. In search of the mechanisms conducive to class differentials in educational choice: a mixed method research // The Sociological Review. Vol. 61 (2013), no. 3, pp. 549-572.

Artikkel käsitleb haridusvalikute klassilist diferentseerumist Flandrias (Belgias), täpsemalt mehhanisme, mis seda soodustavad. Toetutakse kolmele teoreetilisele seisukohale (kultuurilise taastootmise, ratsionaalse tegevuse ja sotsiaalse kapitali teooria). Aluseks on võetud õpilaste fookusgruppide uuring.

Märksõnad: haridussotsioloogia, sotsiaalne kihistumine, sotsiaalsed protsessid, õpilased, Belgia.

Botezat, Alina; Seiberlich, Ruben R. Educational performance gaps in Eastern Europe // Economics of Transition. Vol. 21 (2013), no. 4, pp. 731-756.

Artikkel käsitleb PISA tulemuste erinevusi Soome ja seitsme Ida-Euroopa riigi (sh Eesti) ning Ida-Euroopa riikide vahel.

Märksõnad: haridusuuringud, võrdlevuuringud, Ida-Euroopa, Soome, Eesti.

Modin, Bitte; Erikson, Robert; Vågerö, Denny. Intergenerational continuity in school performance: do grandparents matter? // European Sociological Review. Vol. 29 (2013), no. 4, pp. 858-870.

Artiklis on vaatluse all põlvkondadevaheline järjepidevus õpivõimes, täpsemalt, kuidas tulevad Uppsala 9. klassi õpilased võrreldes nende vanaisade ja -emadega toime matemaatikas ja rootsi keeles.

Märksõnad: õppeedukus, õpitulemused, õpilased, vanaisad, vanaemad, vanavanemad, põlvkonnad, põlvkondadevahelised erinevused, Rootsi.

KEELEPOLIITIKA

Veisbergs, Andrejs. Reality and perceptions of multilingualism in the Baltic States // Humanities and Social Sciences. Latvia. Vol. 21 (2013), no. 1, pp. 52-71.

Artikkel käsitleb mitmekeelsuse arengut ja probleeme Balti riikides ning keelepoliitiliste arengusuundade vastavust Euroopa Liidu poliitikale. Analüüs põhineb kolme riigi keelepoliitika ekspertide küsitlusel.

Märksõnad: Eesti, Läti, Leedu, keelepoliitika, mitmekeelsus, keeleline mitmekesisus.

SOTSIAALPOLIITIKA

The big question: manufacturing jobs. What is the best way to create jobs? // World Policy Journal. Vol. 30 (2013), no. 2, p. 3-6.

Maailma eksperdid vastavad küsimusele, mida nad näevad kõige efektiivsema ja kiirema viisina uute töökohtade loomiseks.

Märksõnad: majandus, töökohad, tööhõivepoliitika.

Edlund, Jonas; Johansson Sevä, Ingemar. Is Sweden being torn apart? Privatization and old and new patterns of welfare state support // Social Policy & Administration. Vol. 47 (2013), no. 5, pp. 542-564.

Artiklis käsitletakse avalikkuse suhtumise muutumist hoolekandeteenuste finantseerimisse ja organiseerimisse Rootsis, võttes aluseks heaoluühiskonna uuringud aastatest 1992, 1997, 2002, 2006 ja 2010.

Märksõnad: Rootsi, sotsiaalteenused, sotsiaalhoolekanne, sotsiaaluuringud.

Fehr, Hans; Kallweit, Manuel; Kindermann, Fabian. Should pensions be progressive? // European Economic Review. Vol. 63 (Oct. 2013), pp. 94-116.

Artikkel käsitleb järkjärgulise pensionitõusu tagajärgi põlvkondade kattuvuse mudelist lähtudes. Arvesse võetakse sissetulekute kasvu, puude ja pikaajalise riski ning tööjõu pakkumist, analüüsi alus on Saksamaa pensionisüsteem.

Märksõnad: pensionid, pensionisüsteemid, pensionipoliitika, Saksamaa.

Fenger, Menno; Qaran, Weys. New welfare in health insurances? Trends in risk-coverage and self-responsibility in four European countries // Social Policy & Society. Vol. 12 (2013), no. 4, pp. 597-610.

Artikli keskmes on tervisekulutuste vähendamine, mille põhjus on eelarvekärbete vajadus, aga ka küsimus, kuidas peab riik kinni maksma ebatervisliku käitumise tagajärjed (nt alkoholi tarbimine, suitsetamine). Konkreetselt vaadeldakse, kuidas on sotsiaalsed investeeringud ja positiivne heaolu mõjutanud tervisekulutuste katmist neljas Euroopa riigis (Suurbritannia, Rootsi, Holland, Saksamaa).

Märksõnad: tervisekäitumine, tervise poliitika, tervishoiupoliitika, tervishoiukulud, Euroopa, riigid.

Heymann, Jody; McNeill, Kristen; Earle, Alison. Filling a critical gap: measuring work policies that affect families globally // Community, Work & Family. Vol. 16 (2013), no. 3, pp. 239-260.

Essee on vaatluse all töö globaalne aspekt, konkreetselt see, millised tööd käsitlevad poliitikameetmed ja seadused mõjutavad peresid üleilmselt. Käsitletakse sotsiaalsete tingimuste mõju ning pakutakse välja näitajate kogum mõõtmaks rahvusliku poliitika mõju peredele – nii tööle esitatavate nõuete täitmisel kui ka pere vajadustega arvestamisel.

Märksõnad: sotsiaalpoliitika, perepoliitika, lapsehoolduspuhkus, töö (maj.), töö- ja pereelu ühitamine.

Keck, Wolfgang; Saraceno, Chiara. The impact of different social-policy frameworks on social inequalities among women in the European Union: the labour-market participation of mothers // Social Politics. Vol. 20 (2013), no. 3, pp. 297-328.

Artikkel püüab vastata küsimusele, kas peale „emaks oleku karistuse” töökohal eksisteerib ka „hariduse karistus” madala haridustasemega emadele ning milline osa on seejuures institutsionaalsetel ja kultuurilistel iseärasustel, aluseks ELi liikmesriikide (sh Eesti) andmed.

Märksõnad: sotsiaalpoliitika, lapsehoolduspuhkus, emad, naised, haridustase, tööhõivepoliitika.

Kiander, Jaakko. Eläkkeellejäämisen ikä nousee kepillä ja porkkanalla // Kanava. Vsk. 41 (2013), nro. 6, s. 10-15.

Artiklis arutletakse pensioniea tõstmise üle Soomes.

Märksõnad: pensioniiga, vanus, Soome.

Lulle, Aija; Assmuth, Laura. Families on the move in Europe: children's perspectives // Siirtolaisuus-Migration. Vsk. 40 (2013), nro. 3, s. 3-10.

Artiklis tutvustatakse aastail 2012–2014 korraldatavat rahvusvahelist koostööprojekti, kus uuritakse perede töörännet Euroopas laste seisukohast. Puudutatud on ka eestlaste töörännet Soome.

Märksõnad: tööränne, tööjõu mobiilsus, pered, lapsed, uuringud, Euroopa.

SOTSIAALNE EBAVÕRDSUS

Bonica, Adam; McCarty, Nolan; Poole, Keith T.; Rosenthal, Howard. Why hasn't democracy slowed rising inequality? // Journal of Economic Perspectives. Vol. 27 (2013), no. 3, pp. 103-124.

Artikkel käsitleb demokraatia ja ebavõrdsuse seoseid, tuuakse esile viis võimalikku põhjust, miks USA poliitilisel süsteemil ei ole viimase paarikümne aasta jooksul õnnestunud kasvavat ebavõrdsust tasakaalustada.

Märksõnad: ebavõrdsus, sotsiaalne kihistumine, demokraatia, Ameerika Ühendriigid.

Bukodi, Erzsébet; Goldthorpe, John H. Decomposing „social origins”: the effects of parents' class, status, and education on the educational attainment of their children // European Sociological Review. Vol. 29 (2013), no. 5, pp. 1024-1039.

Artikkel jaotab sotsiaalse päritolu komponentideks (vanemate klassikuuluvus, staatus ja haridus) ning vaatleb nende seoseid laste haridustasemega. Tegemist on uudse lahendusega haridusliku ebavõrdsuse käsitleluses ning autorite arvates on neil kolmel komponendil eristav mõju haridustasemele. Aluseks Suurbritannia kolme sünnikohordi uuringute andmed.

Märksõnad: haridustase, sotsiaalsed klassid, sotsiaalne kihistumine, lapsevanemad, lapsed, sotsiaaluuringud, Suurbritannia.

Corak, Miles. Income inequality, equality of opportunity, and intergenerational mobility // Journal of Economic Perspectives. Vol. 27 (2013), no. 3, pp. 79-102.

Artikkel lähtub teesist, et suurem ebavõrdsus vähendab indiviidi võimalusi ja põlvkondadevahelist mobiilsust. Tuuakse esile Ameerika Ühendriikide erinevused võrreldes teiste arenenud riikidega (Saksamaa, Prantsusmaa, Suurbritannia, Rootsi, Norra, Taani, Soome jt).

Märksõnad: ebavõrdsus, sotsiaalne kihistumine, sotsiaalne mobiilsus, Ameerika Ühendriigid.

Rubenstein, Jennifer C. Pluralism about global poverty // British Journal of Political Science. Vol. 43 (2013), no. 4, pp. 775-797.

Artikkel arutleb selle üle, kas jõukamad (inimesed, ettevõtted, konsortsiumid, riigid) peaksid aitama leevendada vaesust ja millistel põhjustel peaks see toimuma.

Märksõnad: jõukus, vaesus, abistamine, majandusabi, rahvusvaheline abi.

Williams, Mark. Occupations and British wage inequality, 1970s–2000s // European Sociological Review. Vol. 29 (2013), no. 4, pp. 841-857.

Artikkel käsitleb ametiala ja palkade ebavõrdsuse seoseid Suurbritannias 1970–2000. Viimase aja stratifikatsiooniteooriad lähtuvad aina enam arusaamast, et need seosed nõrgenevad ja palgaebavõrdsus ilmneb rohkem ametite sees. Artiklis on vaatluse all mõlemad seisukohad.

Märksõnad: palk, ebavõrdsus, ametid (töökohad), Suurbritannia.

SOO-UURINGUD

den Dulk, Laura; Groeneveld, Sandra; Ollier-Malaterre, Ariane; Valcour, Monique. National context in work-life research: a multi-level cross-national analysis of the adoption of workplace work-life arrangements in Europe // European Management Journal. Vol. 31 (2013), no. 5, pp. 478-494.

Artikkel keskendub töö- ja pereelu ühitamisele Euroopas, konkreetselt riigi ja organisatsiooni tasandi koostoimele. Riigi tasandilt on vaatluse all riigi tugi töö- ja pereelu ühitamisele, töö kultuurikeskus ja meeste töötus, testitakse nende tegurite mõju lähtudes organisatsiooni suurusel, majandusharust ja naistöötajate osakaalust.

Märksõnad: töö- ja pereelu ühitamine, töö- ja eraelu tasakaal, töö (maj.), riiklik poliitika.

Janus, Alexander L. The gap between mother's work-family orientations and employment trajectories in 18 OECD countries // European Sociological Review. Vol. 29 (2013), no. 4, pp. 752-766.

Artiklis analüüsitakse poliitilise, majandusliku ja ideoloogilise keskkonna mõju naiste töö- ja pereelu ühitamisele ja tööalasele karjäärile eluea jooksul 18 OECD riigis, aluseks rahvusvaheline sotsiaaluuringu programm. Eesti lähinaabritest on esitatud Soome, Rootsi ja Norra andmed.

Märksõnad: naised, töö- ja pereelu ühitamine, karjäär (teenistuskäik), sotsiaaluuringud.

Zetterberg, Pär. The dynamic relationship between gender quotas and political institutions // Politics & Gender. Vol. 9 (2013), no. 3, pp. 316-321.

Teoreetiline artikkel käsitleb, kuidas sookvoodid mõjutavad poliitilisi struktuure, eelkõige on tähelepanu all kaks protsessi: (1) poliitiline värbamine; (2) soofaktori arvestamine parteisisises tegevuses.

Märksõnad: politoloogia, poliitika, parteid, sookvoodid, naised, sooline võrdõiguslikkus.

Wittmer, Dana E.; Bouché, Vanessa. The limits of gendered leadership: policy implications of female leadership on „women's issues” // Politics & Gender. Vol. 9 (2013), no. 3, pp. 245-275.

Artikkel keskendub probleemile, kuidas naisjuhid mõjutavad naisküsimumst käsitlevaid õigusakte. Põhinedes inimkaubandust puudutavate seaduste kontentanalüüsile paljudes USA osariikides ajavahemikul 2003–2008 ning kasutades kvalitatiivseid uurimismeetodeid (intervjuud seadusandjate, huvigruppide esindajate, riigiametnike jt), selgitatakse välja, kuidas on riik tegelnud inimkaubanduse küsimustega.

Märksõnad: *inimkaubandus, naised, seadused, õigusaktid, Ameerika Ühendriigid.*

Refereerinud Mai Vöormann ja Tiina Tammiksalu